

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Pastorală I. P. S. S. D-lui Arhiepiscop și Mitropolit Dr. NICOLAE BĂLAN.

Nr. 2774 Pres.

Nicolae,

dia îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ort. române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubiților cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Rămâneți întru dragostea mea”.
Ev. Ioan 15, 9.

Cuvântul acesta cu care mă apropiu de Voi — iubiților mei fii sufletești — la acest mare și luminat praznic, a sburat de pe buzele Mântuitorului nostru în seara aceea sfântă când a serbat paștile cele mai de pe urmă din vremea petrecerii sale pe pământ, împreună cu sfinții săi învățăcei și apostoli. În clipele acelea pline de amintiri scumpe fiecărei inimi creștinești, ale cinei cei de taină, Mântuitorul vedea limpede cu duhul toate cele ce aveau să i se întâmple peste puțin . . . Iuda-Vânzătorul se strecoară afară, mulțimea strigă „Să se răstignească!” — cuiele sânt gata și pe Golgota se înfige crucea . . . Și când toate acestea, toate batjocurile și bătăile, toate suferințele și chinurile răstignirii îi treceau pe dinaintea ochilor sufletului — ce le cere Mântuitorul apostolilor săi? Nu cere dela dânșii fapte mari de vitejie, nu le poruncește să se înarmeze și să stea gata de luptă, ca să-l apere cu piepturile lor. Nimic din toate acestea. El știa mai dinainte cum se va lepăda de dânșii Petru de trei ori, cum ceialalți apostoli, cuprinși de frică, îl vor părăsi și se vor împrăștia în toate părțile. Intre astfel de împrejurări, un singur lucru le cere Mântuitorul

iubiților săi învățăcei: „Rămâneți întru dragostea mea! Ori cât de vijelioasă ar fi furtuna ce se va descărca peste oușin, nu lăsați să vi se stingă din inimi focul iubirii voastre către mine, ci mântuindu-o din toate ispitele și cercările vremii celei grele: *Rămâneți întru dragostea mea!*”

Mie mi se pare, iubiților mei, ca și când Mântuitorul s'ar înfățișa și la aceste sfinte Paști ale noastre în mijlocul nostru, așa cum sântem adunați la rugăciune, și întinzându-și mâinile spre binecuvântare ne zice și nouă: „*Rămâneți întru dragostea mea!*”

Și noi am trecut prin vijelia unei crâncene furtuni și urmările ei păgubitoare se mai văd încă pretudindeni. În multe familii apasă inimile jalea pentru cei pierduți din mijlocul lor, lipsuri și griji și năcazuri de tot felul se țin lanț prin casele creștinilor, certe și neînțelegeri amare umplu cu zgomotul lor întreg cuprinsul țării și, ceace-i mai rău decât toate acestea: patimi și păcate și fărădelegi au prins rădăcini și s'au înstăpânit pe viața multora din fiii poporului nostru. În învălmășagul acesta zgomotos al vieții de după războiu, multe glasuri de chemare spre mai bine bat la urechi surde și rămân neascultate. Glasul orfanilor, glasul văduvelor și al invalizilor, glasul inimei și al milostivirii, ba uneori ni se pare că chiar și glasul minții celei luminate răsună în pustiu. Un singur glas însă, nu ne este îngăduit cu nici un preț să-l lăsăm nebăgat în seamă. E glasul care se desprinde dela masa cinei celei de taină, e glasul cu care se coboară și astăzi Hristos Domnul între noi zicându-ne: „*Rămâneți întru dragostea mea!*”

Dragostea lui Hristos e cea mai strălucitoare vatră de lumină în istoria lumii. Ea este atât de luminoasă încât nici un întunec nu o poate cuprinde. Prin patimile și prin

moartea sa izbăvitoare pe cruce, Mântuitorul și-a arătat dragostea sa cea fără margini către toți oamenii, deci și către noi. De ea să ne prindem. Când lumea și oamenii dimprejurul nostru ni-se vor părea fără dragoste, să ne luăm scăparea la dragostea cea neînșelătoare a lui Hristos. Când patimi și slăbiciuni se vor ridica înlăuntrul nostru, la ea să căutăm tărie și curaj de luptă împotriva lor. Când năcazuri și strămătorări ne împresoară din toate părțile și când ni s'ar părea că nu mai înțelegem gândurile lui Dumnezeu față de noi, atunci să ne întoarcem inimile spre Hristos cel răstignit, care din mijlocul suferințelor de pe lemnul crucii ne zice: „Rămâneți și acum întru dragostea mea! Că precum Tatăl m'a iubit pe mine, așa și eu vă iubesc pe voi. El nu m'a iubit cu o iubire slabă, care să nu aștepte dela mine nimic, ci iubirea lui e profundă și tare — de aceea mi-a dat să iau asupra mea durerile și păcatele lumii. Așa și voi, când sânteți apăsați de poveri și suferințe și sânteți purtați prin vremuri grele, să nu credeți că s'a stins ori că ar fi slăbit iubirea Celui de sus către voi, ci mai vârtos să le priviți ca o școală prin care vă crește sufletul vostru mai mare și vă pregătește spre o chemare mai înaltă. Deci să nu vă slăbească credința, ci: *Rămâneți întru dragostea mea!*”

Cum să nu înțelegem noi acest glas, când știm că după Vinerea patimilor a urmat Dumineca Invierii! Și cine dintre noi să fie atât de târziu la pricepere și atât de nerecunoscător, încât să nu simtă iubirea a toate covârșitoare a Celui de sus, care, după suferințe și asupriri de veacuri, după umilirile și jertfele crâncenului război prin care am trecut, ba chiar îndelung răbdător pentru toate scăderile cele dintre noi, totuși ne-a scos din groapă la lumina libertății și a învierii noastre?! O cât de mare și izbăvitoare s'a arătat dragostea Ta Doamne și a unuia născut Fiului Tău către noi poporul și lucrul mânilor Tale! Înaintea ei ne prosternem și ne închinăm!

Intr'adevăr, iubiților mei, dacă și-ar deschide oamenii inimile ca să înțeleagă cât de mult ne iubește Hristos Mântuitorul nostru, atunci altfel l'ar iubi și ei pe Dânsul, altfel

ar împlini poruncile Lui și altfel și-ar întocmi viața lor. Gândiți-vă la toate cele ce le-a făcut Hristos pentru noi și pentru a noastră mântuire prin dragostea cu care El ne-a iubit mai întâi pe noi — și atunci veți înțelege cât de mare trebuie să fie și dragostea noastră către Dânsul. Oare ar putea cuprinde inima omenească ceva mai sfânt și mai înălțător decât această dragoste înflăcărată către Mântuitorul și Stăpânul ei? Să ne umplem deci de dragostea cea către Hristos, să aprindem făclia învâțăturilor Lui în mințile noastre, să facem stăpână voința Lui peste faptele și simțemintele noastre, căci numai astfel vom împlini cuvântul care și nouă ni l'a spus: „*Rămâneți întru dragostea mea!*”

Acest cuvânt mai are un înțeles de mult folos pentru noi, care încă trebuie împlinit, anume acela: ca să ne purtăm și într'olaltă, *unul către altul*, cu dragostea pe care Hristos ni-a arătat-o. Să iubim pe semenii și frații noștri cu iubire curată. Să fim răbdători și cu îngăduință unul către altul, de șapte ori câte șapte iertându-ne unul altuia greșalele. Pe cel slab să-l întărim. Pe cel căzut să-l ridicăm. Pe cel întristat să-l mângăiem. Pe cel în lipsă să-l ajutăm. Pe cel ce are dăruri mai mari decât noi să nu-l pizmuim. Să alungăm ura și răsbunarea din inimi. Să binecuvântăm pe cei ce ne blastămă. Să facem bine celor ce, orbiți de păcat, ne vor răul. Față de toată răutatea și dujmănia lumii să rămânem în dragostea lui Hristos. Că noi sântem chemați să lucrăm la așezarea împărăției lui Dumnezeu, iar această împărăție nu se clădește cu ură, cu pizmă și cu vrășmășie, ci cu uneltele adevărului, ale bunătății și iubirii. Aduceți-vă aminte de pilda Celui ce a zis: „*Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pue pentru prietini săi!*” (Ioan 15, 13) și nu uitați nici când îndemnul Lui: „*Rămâneți întru dragostea mea!*”

De câte ori aud rostindu-se numele Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, mi se pare că aud și această rugămintă prietenească a Lui către noi. Fiecare cruce pe care-mi cad privirile, fiecare turn de biserică pe care-l văd ridicat spre cer, fiecare icoană de pe altar, fiecare cântare dela strană și cuvânt

din evanghelie, par'că-mi șoptesc cu bună-tatea privirilor Lui: „*Rămâneți întru dragostea mea!*“

Primiți, iubiților mei fii sufletești, răsunetul acestui cuvânt în inimile Voastre! Hristos Mântuitorul nostru, trecut dela cina cea de taină prin groapa cea goală, Vi-l trimite astăzi ca o solie a Invierii. Faceți-l să rodească în sufletele Voastre, în viața Voastră, întru faptele cele luminoase ale iubirii, cari singure au preț netrecător. Iar când ochii Voștri se vor închide dinaintea frumuseții trecătoare a acestei lumi, atunci Cel ce este *Invierea* și *Vieța* să Vă poată primi în lăcașurile Părintelui Său cu cuvintele: „Tu ai rămas întru dragostea mea! Slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Stăpânului Tău!“

După acestea, împărtășindu-Vă binecuvântarea Noastră arhierescă, ca aceste sfinte sărbători ale Invierii să le petreceți în pace și cu bucurie și să le ajungeți întru mulți ani întru dragostea lui Hristos, am rămas

Sibiu, la sărbătorile Invierii Domnului din anul 1922
al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit

Predică de ziua Invierii.

Cel ce crede, se va
mântui, iar cel cenu
crede se va osândi.
(Mc. XVI. 17.)

Iubiților credincioși!

Praznicul praznicelor, serbătoarea serbătorilor este astăzi — ziua, despre care zice sf. Cântare, că „*a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întrânsa*“. — Astăzi sufletul cu adevărat creștinesc se înalță în sferile superioare ale unei vieți sufletești ideale, deslegate de miclele patimi și griji lumești. Pentru sufletul credincios ziua de azi este cu totul alta decât toate celelalte zile, pentru misterul ei nepătruns, misterul tainic al creștinismului, iar sentimentul acestui mister ne face fericiți.

Insuși Fiul lui Dumnezeu se jertfește pe Sine pentru cel mai superb ideal, care a existat vreodată, ca să ne încredințeze pe noi de originea Dzeească.

Acesta este misterul, taina zilei de azi, pe care noi oamenii nu o putem pătrunde cu intelectul, cu mintea, — dar suntem datori să o pătrundem, să o

înțelegem cu sentimentul, cu inima. Dar pentru ca să putem ajunge la pătrunderea acestei taine, avem trebuință de o puternică armă, care este *Credința*, și despre trebuința *Credinței* pentru toți oamenii din toate păturile sociale doresc să vă vorbesc astăzi.

Iubiților *Credincioși!* Ce este *credința*? *Credința* este acea lucrare, prin care primim de adevărate învățăturile împărtășite nouă prin Dumnezeu și trimișii Lui. Din aceasta definiție rezultă, că *Credința* este în primul rând o lucrare a inimii și numai în rândul al doilea a minții, căci mintea primește numai ceea ce inima dorește. Și dacă eu doresc să vă vorbesc astăzi despre *Credință* și dacă *Credința* este o lucrare a inimii, mă voi nizu, ca după modestele mele puteri să vă vorbesc un atât minților, ce mai mult inimilor voastre, căci sunt de *credința*, că astfel îmi voi ajunge mai degrabă scopul, pe care îl urmăresc.

Iubiților *Credincioși!* Vă rog să călătoriți fiecare din voi în viața lui înapoi cu un șir de ani, până la vârsta copilăriei de 8—10 ani și să vă aduceți aminte de Sfintele Sărbători ale Paștilor, pe cari le-ați petrecut în acea vârstă. Când părinții voștri mai nainte de zorile zilei v'a trezit din pătuțul vostru, v'a dat hăinuțe noi, hainele curate și luându-vă de mână v'a dus la sf. *Inviere*. Și în licărirea luminilor de ceară a-ți văzut acolo fețele îmbujorate ale tinerilor și fețele brăzdate ale bătrânilor, pe cari se rostogoleau lacrimi de bucurie. Și între sunetele clopotelor și a toacelor se înălțau spre cer lin și maiestos minunatele cântări ale Invierii. Iar după sf. Liturgie, — dela care poate numai mureburzii au lipsit — v'ați reîntors la casa părintească și făcând rugăciunea de masă, v'ați așezat la prânz între părinții, moșii și frații voștri, și a-ți ciocnit ouăle roșii; și a-ți auzit pe bătrâni vorbind vorbe duioase, vorbe mângâitoare și preamărind pe Dumnezeu pentru darul Lui.

Așa-i, Iubiților mei, că a-ți simțit atunci, că ziua mare a Invierii este cu totul alta, decât toate celelalte zile, până chiar și oamenii erau alții în acea zi, aerul pe care l-ați inspirat era altul, soarele mai strălucitor, cerul mai albastru, — o taină plutea în jurul vostru, pe care voi n'ați înțeles-o încă atunci și nici nu a-ți cântat să o înțelegeți, a-ți știut numai atât, că dela Dumnezeu vine, și ați fost fericiți.

Și acum să suspinăm adânc și să ne reîntoarcem iarăș la astăzi și faceți acum o comparație între ceea ce a-ți simțit în ziua mare a Invierii, când a-ți fost copii și între ceea ce simțiți astăzi.

Nu voiesc să vorbesc acum aceluia, cari și-au pierdut cu totul *credința*, fiindcă nu voiu să-mi pierd vremea sămănând sămânța pe piatră și apoi acești rătăciți chiar și azi și-au aflat loc mai bun, unde să petreacă, decât sf. Biserica. — Dar vorbesc aceluia mulți, cari nu și-au pierdut cu totul *credința*, dar aceasta *credință* s'a tocit, s'a știrbit mult pe calea lungă și anevoioasă, care este viața.

Pe aceștia îi întreb acum: *Mai știți să simțiți și azi ceea ce a-ți simțit când erați de 8—10 ani, mai știți să fiți azi așa fericiți cum erați atunci?* Și dacă îmi veți răspunde sincer, veți zice că: *Nu. Nu*, pentru că în goana vieții ai păzit mai mult hainele pe cari le-ai purtat și ai avut mai multă grije de acoperișul casei tale, decât de cea mai mare avuție, pe care ai avut-o, de *Credință. Nu mai știi să fii fericit, pentru că nu mai ai acea Credință curată, neclintită, aceia Credință de copil, dar sfântă, care te-a făcut fericit.*

Pentru voi am făcut această asemănare, ca să înțelegeți că ce ați pierdut atunci, când ați pierdut din credința voastră și să vă opriți în cale și să căutați cu deadinsul iarăși acea *Credință curată, acea Credință întreagă, neclintită și sfântă, care vă va face iarăși fericiți.*

„*Crede și Credința ta te va mântui.*”

Și ca să înțelegeți și mai bine, ce comoară neprețuită este Credința, voi face încă o mică comparație, punând alături trei oameni: pe bogatul, care nu mai are credință, — pe filozoful, care crede că nu mai are nevoie de credință, și pe săracul, care născut nu știe, dar care poartă în inima lui Credința. — Și ce credeți, care din acești trei este mai fericit? Poate bogatul, căruia banul îi este Dumnezeu? Nu! Pentru-că cu cât are mai mult, cu atât râvnește la mai mult, și apoi dacă nu are credință în inima lui, nu are nici o mângăere sufletească, și mai la urmă știe, că dacă va muri, și pe el tot între patru scânduri îl vor coborî în pământ. Atunci poate filozoful, care a înghițit atâta știință, încât crede, că nu mai are lipsă de credință? Nu, Iubiților mei, nici acesta nu e fericit, căci oricâtă știință va avea el, dar tainele (Welträtsel), pe cari Dumnezeu le-a ascuns dinaintea noastră, nu le va pătrunde niciodată. Și apoi dacă nu-și clădește știința lui pe fundamentul adevărat, care este credința, toată munca lui este deșartă. Zidește pe nisip o casă și când a terminat-o și se delectează în frumusețea ei, atunci încep să crape pereții, când aici, când dincolo, iar el toată viața tot îi petecește și îi reparază, dar la urmă casa tot se va surpa, pentru-că nu a fost vina în pereți, ci în fundament.

Atunci, Iubiților mei, ne mai rămâne săracul, neștiutor de carte, dar care are Credința în inima lui. Da, Iubiților mei, vi-o spun fără înconjur și fără șovăială, că acesta este mai fericit, decât bogatul și filozoful necredincioși, pentru-că el are în inima lui o comoară mai scumpă decât banii bogatului necredincios și decât știința filozofului trufaș: *Credința, „care nu se va lua dela el”,* care îl mângăie în toate necazurile vieții și despre care știe, că este singura avuție, pe care o va duce cu el în cealaltă viață.

Iată rostul sentinței sft. Ev. Marcu: „*Cel ce crede, se va mântui, iar cel ce nu crede, se va osândi.*” (XVI. 16).

Atât, pentru folosul Credinței, în ce privește fecicirea și mântuirea noastră. Dar Sft. Ap. Iacob ne învață, că „*Credința fără fapte moartă este.*” Să vedem acum folosul Credinței, ca *îndreptător al faptelor noastre.*

Și aici mi s'ar putea obiecționa din partea unora, cari seamănă cu filosoful trufaș, că „noi am învățat mult în viața noastră, avem știință multă, avem simțul moralei și al etice și deci știm să facem binele, chiar neavând Credința”. Acestora le strig eu: *Nu e adevărat!* Căci faptele tale sunt ca planta, care nu are rădăcină și până mintea îți va dicta așa, vei face binele, dar când valurile vieții te vor sgudui și vor periclita micile tale interese, atunci nu vei mai ști să procedezi așa, ca și acela, a cărui fapte izvoresc din adâncul inimii, din *Credință!* Tu te asemeni cu gardul slab, care este proptit numai dintr-o parte și când va bate vântul mai tare din partea unde este proptă, cade pe cealaltă parte.

ki apoi școala minții și școala sufletului sunt două lucruri cu totul diferențiate unul de altul. Dela abecedar și până la diplomă ai făcut meretă tot școala intelectului, iar din școala sufletului aproape nimic. Sufletul are numai o școală: religia, și numai o singură carte învățăturile creștinismului.¹⁾ *Iată pentru ce are lipsă nu numai țaronul și muncitorul, ci și intelectualul de Credință și de Religie.*

Și dacă necredinciosul filosof trufaș, se provoacă la rezultatele pozitive ale științei lui și eu îi voi pune înaintea ochilor rezultatele pozitive ale Credinței creștine:

Poezia sufletului, credința, libertatea onestitatea și devotamentul apar în lume prin religia creștină, prin învățăturile fondatorului ei: Isus Christos. El dă lumii teologia iubirii, religia familiei, a fraternității și a unirii. Dumnezeu creștinismului nu mai este despotul, care condamnă și omoare când îi place, ci este Dumnezeu iubirii: *Tatăl nostru.*²⁾

Ascultă un șir de mărgăritare din învățăturile creștinismului! „*lubește pe aproapele tău, ca pe tine însuși.*” (Mt. XXII. 39). *Nu judecați, ca să nu fiți judecați.* (Mat. VII. 1.) *Ertăți și vă vor erta.* (Lc. VI. 37). „*Fiți milostivi și îndurotori, precum e și Tatăl vostru cel ceresc.*” (Lc. VI. 36). „*A da este mai dulce decât a primi.*” (Fapta XX. 35)

Iată rezultatele pozitive ale credinței creștine și arătați-mi mie în toate științele lumii concepții mai sublime decât aceste ale creștinismului!

Niciodată Credința și Religia nu va putea fi înlocuită prin știință și aceasta au recunoscut-o cei mai mari învățați ai lumii. dintre cari mulți decenii de-arândul, au negat existența lui Dumnezeu și în urmă recunoscând enorma greșală, și-au retras învățăturile greșite. Linné, cel mai mare botanic al lumii, în-

¹⁾ Karl May: Am Jenseits. — ²⁾ Ernest Renan: Vie de Jésus.

văța că suprema lege a naturii, este: Dumnezeu; iar Newton, cel mai mare fizician al lumii, ori de câteori rostea numele lui Dumnezeu, își descopere capul.

Cu acestea, lubiților credincioși, mi-am terminat țelul defit pentru ziua de azi. Când am ales Credința ca subiectul cuvântării mele, mi-am dat bine seama de greutatea, de a trata acest subiect în cadrele unei singure predici, atât pentru intelectuali, cât și pentru neintelectuali. Dar am pus multă încredere în ajutorul ce mi-l va da elevația sufletească, de care este cuprins astăzi tot sufletul creștinesc, și m'am rugat bunului Dumnezeu, să întărească modestele mele puteri, ca să pot pătrunde cu cuvintele mele în inimile tuturor. Nu luați ca muștrare cuvintele mele, ci le considerați ca niște cuvinte calde, izvorite din inima unui păstor îngrijorate de turma sa, care are înaintea ochilor săi cuvintele Evanghelistului: „Și alte oi am, cari nu sunt din staulul acesta și pe aceasta mi se cade a le aduce, și glasul meu vor auzi, și va fi o turmă și un păstor“ (Ioan X. 16).

Deschideți dar largi porțile inimelor voastre pentru primirea Credinței mântuitoare și fericitoare și când vă întimpinați unul pe altul cu dragoste nefățărită, nu roștiți numai cu buzele, ci simțiți și cu inimile voastre marea salutare creștinească:

Hristos a înviat!

Arad, Înviearea, 1922.

*Eugeniu Crăciun,
paroh.*

Cea din urmă săptămână a lui Isus

Dacă întreaga vieță a lui Isus e îmbrăcată într'un istoric, ce pare a legendă, săptămâna din urmă a lui ne-o descriu atât sinopticii — cei patru evangheliști — cât și istoricii în mod fidel. Aceasta săptămână numită „săptămâna mare“ și „săptămâna patimilor“ își poate purta cu deplină mândrie numele, căci fiecare clipă, e clipă solemnă și a însemnat mai mult decât veacuri întregi în istoria omenirii.

Ziua de 8 Nisan (28 Martie) e ziua primă a acestei săptămâni, o petrece Isus în Betania. Satul Betania era așezat la o mică depărtare de Ierusalim și avu fericirea să mai producă încă odată pe fața luminoasă și senină a lui Isus, rarul zîmbet de mulțumire sufletească. La casa ospitalieră a lui Lazar, unde Isus nu de multeori își petrecuse clipe de liniște, după discuțiile cu Fariseii — să dă în ziua de 8 Nisan o masă în onoarea lui Isus — se poate zice o masă de despărțire. La masă serveau două surori a lui Lazar, Marta și Maria. Maria pentru a da mesei un aer de săraătoare, intră cu un vas cu parfumuri — mird de mare pre, pe care îl turnă peste picioarele lui Isus. Ue exces de iubire a împins apoi ca cu lungul său păr să șteargă picioarele lui Isus. Casa se

umplu de miros de miresme spre bucuria obștească. Sentimentele de bucurie sporeau, însă nici sentimentul urei și invidiei nu ieră departe și ieși cu vehemență din sufletul rău a lui Iuda din Kereot, ucenicul lui Isus. Acesta avu puțină precauțiune de a jigni serbarea prin cuvintele „Mai bine s'ar fi vândut acest parfum, iară canii să se fi dat săracilor“. Isus cunoscând țelul de gândire a lui Iuda, plin de mahnire îi replică: pe săraci pururea îi veși avea cu voi — pe mine însă nu mă ve-ți avea pururea. În aceste vorbe Isus amestecă și amarul zilelor, ce aveau să vie.

Soarele zile de Duminecă 9 Nisan, lucește mai viu ca altă dată. Galileia, țara înfloritoare, țara răcoasă, țara zimbătoare, adevărata țară a „cântării cântărilor“, țara în unde în luna lui Martie și Aprilie, câmpia este un covor de flori, cu culori de o frumuseță fără seamăn; Valea Chedronului, Muntele Măslinelor, Grădina Getsimani, lacul Genezaretului, frumoasele locuri unde „fiul Mariei“ își torsese firul tinerețelor formându-și o înaltă noțiune a dumnezeirii, aceste ținuturi Isus le privește cu duioș'e și le părăsește turcurat sufletește... Cucerirea Ierusalimului, care trebuia să se întâmple, îi întări sufletul turburat, deci în ziua de 9 Nisan intră în Ierusalim. Câți-va aderenți din Galileia îl însoțiră și aici. Îi pregătiră un mic triumf. Îi aduseră o măgăriță urmată potrivit obiceiului de mânăzului ei. Galileenii așternură cele mai frumoase haine ale lor pe spinarea acestui sărman do-pitoc. Alții își așterneau sainele pe cale îi presărau flori și ramuri verzi. Mulțimea cu foi de finic în mână strigă „Hosana“! fiul lui David!...

Acest triumf nu corespunde așteptărilor poporului ales. Poporul ales, poporul izrailit, era de veacuri frământat de un vis mareț. Visau restabilirea casei lui David, biruința teocrației și cultul lui Iehova peste toată lumea. Visau o lege, o limbă o cârmuire, care să fie evrească. Poezia religioasă a Psalmilor, profețiile lui Isaia și Daniil, cu frumoasele lor viziuni de viitor fericit, deșteptară în sufletul poporului izrailit iluziunea, că poporul izrailit este poporul ales singurul în drept de a plini voia lui Iehova. Legea și Proceii sunt singura cale prin care omenirea se poate mântui. Toată lumea care nu știe „legea“ e o plebee blăstămată. „Legea“ cuprindea toată învățătura și cultura Evreilor. Litera legii trebuia studiată ziua și noaptea, iar celelalte filozofii, când nu e nici ziua nici noaptea. Poporul Evreu așteptă deci pe Mesia altcum, decum apărî el în Ierusalim; așteptă pe acel Mesia, rege pământesc, care în ciuda tuturor să ocrotească pe poporul ales. Adevărata patrie a acestor vise de mărire egoistă era Ierusalimul... Iată deci zidul de împintrivire, de care se izbiră blânde învățăturile de 19ngă lacul Genezaretului. Intrarea lui Isus în Ierusalim avu urmări decisive pentru soarta lui. Frumoasele lui predici din Galilea primite cu evlavie de blândul și blajinul popor de pescari, în Ierusalim cădeau pe piatră. Pedanteria fariseilor îi strmoră dul-

cea fantazie și-l făcură un controversist, un ereget pururea restălmăcind „legea” și „profeții”. Apostolii lui ca galileeni erau disprețuiți, căci în lege eră scris că: „au poate veni un profet din Galileia?” Cu toate acestea geniul supranatural a lui Isus ieșia întotdeauna învingător din aceste pedanterii, străpungând întotdeauna în sufletul ei fățarnicia Evreilor. Vai voaui Farisei și Cărturaril Fățarnicilor!, căci sămănați cu cu mormintele văruiute, cari pe din afară par frumoase, dar cari pline sunt înlăuntru lor cu oase de morți și cu totfelul de putregaiuri. Păreți a fi drepti, dar de fapt sunteți păcătoși și prefăcuți! Fariseu orbi spală întâiu interiorul, apoi te gândește la exterior; Marea lui dogmă despre însănătoșarea moravurilor născu părerea în sufletul Evreilor, că împărăția lui Dumnezeu va fi dată altora și nu lor ba cuvintele lui deveniră o amenințare sângeroasă; împotriva aristocrației, iar titlul lui de fiu al lui Dumnezeu, pe care îl spuneă fățiș în parabole vioie, în cari contrarii lui jucau rolul de ucigași ai trimișilor cerești eră o sfidare a legii mozaice. „Pe tronul lui Moisi stau scribii și farisei. Faceți ceea ce vă spun ei, dar nu ceea ce fac ei” Ei fac toate faptele lor spre a fi văzuți de oameni se plimbă în haine lungi, au popoabe la vestmintele lor, le plece să aibă primele locuri la mese și primele scaune în sinagogi să fie salutați pe străzi și să le zică: „stăpâne!” Aceste amenințări scoaseră din sărite toată aristocrația din Ierusalim; preoțimea mai ales fu tulburată în ambițiunea ei de aceste amenințări, iară revolta sufletească isbueni cu toată furia, când Isus, rostii cuvintele: „Templul acesta făcut de mână omenească aș puteă să-l dărâm, dacă as vrea și în trei zile aș clădi altul. Aceste cuvinte fură viu tălcuite și fiindcă nimeni nu și-a putut lărgi fantazia să le înțeleagă — deveniră o crimă de stat și un atentat la legea iudaică. Aceste cuvinte figurează și în considerantele decretului de moarte și răsunară îndelung la urechile lui Isus, ca batjocură, printre cele din urmă suferințe de pe Golgota.

Ierusalimul deveni un uriaș vulcan, unde ferbeau patimile și ura. În acest mediu și în acest loc își petrecu Isus zilele de 10, 11 și 12 Nisan, afară de noaptea, pe care o petrecea când în iubitul său sat Betania, când în grădina Getsimani, unde se ruga el mult și ferbinte.

Aproape toți evangheliștii sunt de acord, că sufletul îndeobște vesel și senin a lui Isus în zilele aceste, cari simțea, că sunt cele de pe urmă, fu cuprins de o mare mâhnire și turburare; el ar fi exclamat: Turburat este sufletul meu! De este cu puțință să treacă paharul acesta dela mine... firea omenească să deșteptă în Isus pe o clipă... omul care pentru o idee mare ș'a jertfit odihna lui — încearcă întotdeauna o reculegere, când imaginea morții i-se arată întâia oră; dar firea divină a lui Isus nu-l lasă în această copleșită, îl predomină, îl întări iar; dra-

gostea pentru opera lui învinsă. El devine iar eroul Patimei, întemeietorul drepturilor, modelul desăvârșit, pe care îl vor admira toate sufletele suferinde, isvorul de unde se întăresc și să mângâie sufletele credincioase.

(Va urmă).

Paștile în Arad.

Stăm încă sub impresia momentelor Sfinte și de adâncă evlavie creștinească, petrecute în ziua Invierii Mântuitorului Hristos, care pentru creștinii noștri din Arad, a fost în anul acesta momente de adevărată evelație sufletească. Descălușați pe un moment din lanțurile mizeriei și trudei zilnice, toți ne-am îndreptat privirile spre divinul Hristos, unde am trăit emoții de-o frumsețe și intențitate, cum nu poți simți aiurea.

În anul acesta ziua Sfinței Invieri s'a serbat în orașul nostru cu o pompă și un fast cum n'a mai văzut orașul Arad. Splendoarea praznicului o ridică foarte mult concursul efectiv al armatei noastre, dat prin dl. general *Leca*, acest fiu brav și credincios al bisericii noastre, care și de data aceasta a știut să evedențieze religia noastră străbună.

Mărețul act al Invierii a fost fixat pe oarele 4 dimineața, dar cu toate acestea pela 3 oare vasta piață dinaintea catedralei era ticsită de lume. Nu peste mult sosesc mândrii noștri dorobanți în ținută de paradă, cari să ~~posteză~~ ~~nautea~~ ~~catedralei~~. Muzicile militare s-așează în cele 4 colțuri ale străzilor pe unde va merge procesiunea. La oarele 3-40 goana anunță sosirea d-lui general *Leca*, urmat de oficerii trupelor toți în mare ținută. La oarele 3 și 50 soseste P. S. S. Dl. Episcop *Ioan I. Papp*, care e vădit vesel văzând mulțimea credincioșilor ce-L așteaptă. Fix la oarele 4 convoiul să pune în mișcare. P. S. S. îmbrăcat în odejdii strălucitoare apare sub baldachin, urmat de protopopii Dr. G. Ciuhandu, M. Păcățianu, D. Muscan, Dr. T. Botiș, T. Vătan, Dr. L. Iacob, preoții: V. Olariu, R. Nestor, A. Popovici, S. Stana, E. Crăcun și diaconul Eppesc. I. Cioară. În cântecul clopotelor, în sunetul goanelor reflectoarele umplu toată piața cu valuri de lumină, orbitoare, în multe părți să prind focuri bengalice, și ferestrele tuturor caselor din jur străcesc în flacăra luminilor. Este un moment de sublimă evlavie când P. S. S. intonează „Hristos a Inviat”, reflectoarele aruncă raze de lumină spre cer, iar bubuitul tunuri lor anunță lumii creștine mărețul eveniment al „Invierii lui Hristos”.

În ziua primă Sf. liturgie o pontifică P. S. S. Dl. Episcop cu asistența clerului care a servit la Înviere. La priceasmă P. S. S. rostește cu voce liberă frumoasa pastorală trimisă pentru acest praznic, tuturor parohiilor, prin care se dă creștinilor merinde sufletească pentru a vești în consonanță cu principiile religiei noastre curate. Vorbirea P. S. S. face impresie foarte bună asupra publicului auditor.

A doua zi de Paști a săvârșit Sfânta liturgie protopopol T. Vătan cu asistența preoților parohiali A. Popovici și E. Crăciun. La sfârșitul Sf. liturgie pâr. Crăciun urcă amvonul, de unde vorbește credincioșilor frumos și convingător despre credință. Pâr. E Crăciun predică bine.

Astfel am petrecut Sf. sărbători ale Învierii D-lui, cari au servit mult la edificarea vieții religioase morale a credincioșilor de aici, precum și la întărirea bisericii noastre ortodoxe.

Misiunea preoțească.

Credințele, datinele, și însași limba noastră națională, au fost susținute și salvate de peire prin mijlocirea bisericii strămoșești și a oamenilor săi. Istoria a consacrat rolul preotului ortodox român ca apărător și salvator al credințelor, moravurilor și limbii românești.

Acest rol îi revine, în mare parte, și preotului zilelor de astăzi. Dacă faptele hotărâtoare în istoria neamului au înscris pe slugitorii altarului ca sfătuitori, colaboratori sau conducători ai poporului: legătura acaasta strânsă, între preoțime și credincioși, va trebui să dăinuiască de aici încolo în măsură și mai pronunțată: — o Românie cu preoțime redusă în prestigiu ar înceta d'a mai fi țara neamului care s'a jertfit pentru mărirea ei.

Biserica ortodoxă română a sprijinit în toată vremea — spun istoricii — năzuințele democratice ale societății, a apărut totdeauna ideile de frățietate și libertate, ca principii mântuitoare ale religiei lui Hristos. Preoțimea ei, factor principal în viața românului, cu armele învățăturilor creștine, a putut lupta de apărare a bisericii și neamului împotriva numeroșilor vrăjmași din timpurile trecute mai vechi și mai nouă.

Sunt oare vremile moderne așa de fericite, ca să facă de prisos intervenirea elementului preoțesc în mesul de progres al unui nou stat românesc?

Nu mai avem flămânzi, cari cer să li se întindă hrană sufletească? Nu există însetați, cari așteaptă să fie adăpați din izvorul binelui și al adevărului? S'a stâns toată mâhnirea, jalea și durerea, și nu mai e nevoie de nici un alinaător duhovnicesc? Credința, nădejdea și iubirea creștinească se desfășoară neim-

pedecate? și nu mai au trebuință de a fi susținute și consolidate prin idealurile ce le vestește marele învățător al creștinismului? Ura dintre om și om s'a stâns?

Cea mai modernă boală: seteșă averii materiale, este oare lecuită? Utilitarismul excesiv nu mai primejduiește moralitatea? Plăcerile și poftele sânt cum-pănite? Nimic pervers întrînsele? Năzuința spre îndreptare este generală?...

Răspunsul lămuritor ni-l dau plângerile și nemulțumirile ce răsună zilnic după evaporarea clipeilor de nesăbuită desfătări, și dovedesc contrarul la întrebările ce am înșirat aici.

Nefericirea, anarhia, haosul de care se jăluiește lumea, vor spori prin urmare în măsura, în care egoismul și materialismul vor continua să-și păstreze înălțimea ideală, unde au ajuns.

Sânt stări cu totul nefirești, — așa obișnuim să zicem. Dar ele nu vor fi înlăturate, decât prin răbdarea, cuminția, curățenia moravurilor, iubirea deaproapelui, și toate însușirile ce au să le întrunească urmașii Mântuitorului și a apostolilor săi.

Adevăratul părinte al poporului nostru are să vie cu partea sa de contribuție, morală și intelectuală, la toate cazurile de natura celor amintite până acum și să ne cheme la desmetecire.

Ei, părintele, va fi îndrumătorul și în alte privințe de interes particular și obștesc, dând povețe la deosebitele întreprinderi de cultură și filantropie ale credincioșilor săi; sfaturi împăciuitoare pentru iubitorii de judecări, sau învechiții în răutăți; povătuiri luminoase pentru cei ce caută muncă, sau pentru bolnavi și pentru alți strămtorați.

Adevărat e, că multe defecte ce se încuibă în unele locuri, își au proveniența mai ales în lipsă de interes și de pricepere a păstorului sufletesc, care n'a întreprins nimic pentru descătușarea din întunec a rătăciților; — dar rămâne adevărat și aceea că rătăcirile și neajunsurile ce le constatăm între oamenii satelor și orașelor de astăzi, se vor îndrepta mai ușor atunci, când preoțimea va fi pusă în situație materială mai bună, decât este cea actuală.

Ce ar fi, dacă statul nostru, după-ce pe la mijlocul veacului trecut și-a întins înrăurirea și puterea asupra averilor mari mănăstirești, ar veni astăzi și, — drept reparație pentru biserică, — ar întemeia bună oară un religionar? „Telegraful Român”.

CONCURSE.

Devenind vacantă o stațiune învățătorescă-cantorala, dela școala conf ort. română, din parohia Checia-română (Prot. B.-Comloș) jud. Torontal, prin această se publică concurs pentru îndeplinirea acestei stațiuni cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Locuință liberă și modernă în noul edificiu al școlii, cu toate cele de lipsă, precum și cu grădina prescrisă de lege.

2. Salar fundamental dela parohie plătit 750 Lei, plătit anticipativ lunar ori trei lunar.

3. Pentru conferință 50 Lei, iar pentru scrip-turistică 20 Lei.

4. Stolele ȧantorale dela morți și anume: în-mormântare simplă 10 Lei, iar înmormântare mare, când mortul e dus la biserică 20 Lei.

Se notifică însă, că învățătorii la înmormântare vor participa alternative, întrucât nu vor fi poștiți amândoi deodată.

Ridicarea salarului la suma prescrisă de lege fostului învățător Traian Popi guvernul țării o a fost asigurat.

Dela alegândul învățător se recere ca pe lângă îndeplinirea agendelor învățătoarești să conducă o strană în sf. biserică, să participe la toate serviciile Dumnezești și să conducă și elevii la aceastea. Nu altcum să-i instrueze în răspunsurile liturgice și în-trucât alegândul învățător va fi împărțit la clasele superioare la tot cazul trebuie să se nizuiască să-i instrueze să cânte pe două ori mai multe voci, după cum a fost uzul în trecut, iar pe cei mai mari și pricepuți să-i instrueze în cântarea glasurilor.

Alegândul învățător dacă va fi în stare să reac-tiveze și să conducă corul bărbătesc, câtă vreme va îndeplini acest lucru, va beneficia separat din cassa censuală suma de 500 Lei anual.

De încălzirea și văruirea salei de învățământ, precum și de văruirea locuinței învățătoarești pe din afară se va îngrijii comuna bisericească ca susțină-toare de școală, rămânând ca alegândul învățător singur să se îngrijiască de văruirea și curățirea lo-cuinței sale pe din lăuntru.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și prezinte recursurile lor ajustate cu toate docu-mentele recerute, Prea Onoratului Oficiu protopopes-c rom. ort. din Banat-Comloș și adresate Comitetului parohial din Checia-română, îndatorindu-se totodată recurenții de a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Checia-română, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic și pentru a se face cunoscuți poporului, în termenul concursual.

Dat înședința Comitetului parohial din Checia-română ținută la 19 Dec 1921 — 1 Ian. 1922.

Comiteul parohial.

Inconșelegere cu mine: *Dr. Ștefan Cioroianu*,
protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante (a treia) din Socodor (jud. Arad) prin aceasta se escrie con-curs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Beneficiul constă din: 1. Una sesie parohială. 2. Birul legal. 3. Stolele legale și 4. Intregirea dotației preoțești dela stat.

Alesul preot este obligat: a-și plăti toate dările după beneficiul său, și a catehiza fără onorar special dela parohie, la școlile din comună, unde va fi or-donat de superioritatea sa.

Parohia e de clasa primă. Dela recurenți se cere ovalificația normată în concluzul Nr. 84/1910 al Sinodului eparhial.

Reflectanții din alte dieceze, numai cu învoirea Ven. Consistor diecezan pot concura.

Concurenții după ce vor dovedi protopopului concernent îndreptățirea și ovalificațiunea cerută, — pe lângă observarea strictă a dispozițiilor din §. 33 din Regl. par. se pot înfățișa în sf. biserică din Socodor spre a cântă, oficia și a cuvântă precum și spre a face cunoștința alegătorilor.

Rugările de concurs ajustate cu documentele necesare și cu atestat de serviciu de până acum, se vor înainta în termenul concursual protopopului ort. rom. din Chișineu (jud. Arad).

Comitetul parohial din Socodor. În conșelegere cu protopopul *Dr. Dimitrie Barbu*.

—□—

3—3

Pe baza rezoluțiunei Ven. Cons. diecezan din Arad de sub Nr. 662/1922. prin aceasta se escrie concurs din oficiu pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. din **Ternova**. Protopresbiteratul Șiriei cu ter-min de alegere de 30 de zile dela prima publicare în organul of. Biserica și Școala, care a devenit va-cantă prin decedarea parohului I. Popa, pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune de pământ în estenziunea ei de astăzi.

2. Birul și stolele legale.

3. Eventuala întregire dela Stat care comuna bisericească nu o garantează.

Alesul va suporta toată dările după venitul pa-rohial, va îndeplini conștientios toate funcțiile în pa-rohia sa și va catehiza la școlile cari i-se vor designa acum și în viitor, va predica totdeauna la rândul său. Parohia fiind de cl. I. dela reflectanți se pretinde ovalificațiunea prescrisă în concluzul Sin Nr. 84/1910. Reflectanții din alta dieceză au se pro-ducă act despre consensul P. S. Sale a D-lui Epp. diecezan. Recursurile ajustate regulamentar, sunt a-se înainta în termenul concursual P. O. oficiu ppsc. ort. rom. al Șiriei, cu stricta observare a §-lui 33. din Reg. având a-se prezenta în cutare Duminecă ori sârbătoare în sfta. biserică din Ternova spre a se recomanda poporului.

Șiria la 30 Martie (12 Aprilie) 1922.

Mihail Lucuța, m. p.

Protop. rom. ort. al Șiriei.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Cenzurat: **V. DĂRLEA**.